

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

05/09/2023

Gülüstan Kılıç KOÇYİĞİT
Kars Milletvekili

Türkiye'nin kültürel ve doğal zenginliklerini keşfetme hakkı her yurttaş için değerlidir ve saygı görmelidir. Bu nedenle, Doğu Ekspresi gibi önemli bir turistik tren hattının, halkın erişimini engellemeyecek bir şekilde sunulması gerekir. Yavaş seyahatin ekolojiye duyarlılık ve hızdan uzak bir yolculuk biçimi olarak kabul edildiği günümüzde, Doğu Ekspresi bu anlamda büyük bir potansiyele sahiptir. Araştırma sonuçları, yavaş seyahati tercih eden turistler için çekici bir seyahat seçeneği olarak Doğu Ekspresi'ni göstermektedir. Bu tren hattı, sadece turistler için değil, aynı zamanda yerel halk için de bir ekonomik fırsat sunmaktadır.

Turizm sektörünün temel unsurları olan seyahat hizmetleri ve ulaşım işletmeleri, bir destinasyona turist getiren önemli aktörlerdir. Ancak, seyahat ajansları aracılığıyla toplu bilet satışı, halkçı bir politika olmaktan uzaktır. 2019 yılında yataklı vagona tek kişi için 400 TL olan bilet fiyatları 2022 Aralık'ında 3100 TL seviyelerine çıkmıştır.

Öte yandan, turizm şirketlerine bir önceki yıl 20 bin TL civarında olan vagon fiyatları, 2023/24 kış sezonunda yoğun günlerde tek vagon için 125 bin TL olarak belirlenmiştir. Bu fiyat artışı, Doğu Turistik Ekspresi treninin bilet fiyatlarında büyük bir fark yaratmıştır. Sadece tren biletleri değil, yeme-içme, konaklama, transfer ve rehberlik gibi hizmetlerin dahil olduğu 2-3 günlük Kars gezi programının kişi başı 30 bin TL civarını bulacağı tahmin edilmektedir. Bu fiyatların neredeyse yurt dışı tur paketlerinin fiyatlarına denk geldiği bilinmektedir. Turizm işletmeleri, acenteleri, rehberler ve tur operatörleri bu fiyat farklılığına tepki göstermektedir. Bu durum Kars ilinin turizm sektörünü canlandırmak yerine hem Kars'ta temel geleri turizm ve hizmet iş alanı olan halkı hem de Kars'a seyahat etmek isteyen yurttaş ve turistleri kaygılandırmıştır.

TCDD'nin uygulamalarının halkı ve yerel ekonomiyi değil büyük turizm şirketlerini önceliklendirdiği düşünülmekte; bu uygulamalar, bilet fiyatlarının artmasına sebep olmakta ve halkın turistik tren seferlerine erişimini zorlaştırmaktadır. Kamu hizmeti sunan bir kurum olan

TCDD'nin, biletleri doğrudan yurttaşlara sunarak adil ve şeffaf bir yaklaşımı benimsemesi; bilet fiyatlarını sadece masrafları karşılayacak bir minimum seviyede tutması beklenmektedir.

Turistik Doğu Ekspresi gibi eşsiz bir seyahat deneyimi, sadece belirli ayrıcalıklı kesimin hakkı olmamalıdır. Ekonomik, sosyal ve kültürel haklar bağlamında Türkiye'nin her köşesini keşfetme ve kendi kültürel mirasını tanıma hakkı, her yurttaş için geçerlidir. Bu nedenle, bir kamu kurumu olarak TCDD'nin tüm biletleri doğrudan yurttaşlara kar amacı gütmenden minimum bedelle sunması elzemdir.

TCDD'nin tüm biletleri doğrudan yurttaşlara ve kar amacı gütmenden minimum bedelle sunması Kars ilinin ekonomisine de büyük bir katkı sağlayacaktır. Doğu Ekspresi'nin artan popülaritesi, bu seyahat deneyimini yaşamak isteyen birçok insanı cezbetmektedir. TCDD'nin biletleri doğrudan satması ve fiyatları makul seviyelerde tutması, Kars ilinin turizm potansiyelini tam anlamıyla gerçekleştirmesine olanak tanıyacaktır. Bu, Kars ilindeki konaklama işletmeleri, restoranlar, yerel esnaf ve turizm çalışanları için önemli bir ekonomik fırsat yaratacak ve kent ekonomisinin temelini oluşturan turizmi canlandıracaktır.

Bu bağlamda;

1. TCDD'nin bilet satışı uygulamasını gözden geçirerek, Doğu Ekspresi bileti almayı düşünen yurttaşların ve turistlerin bilete daha kolay ve ucuz erişimini sağlamak, Kars turizmini canlandırmak ve yerel halkın bundan faydalanmasını arttırmak için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile yürüttüğünüz bir çalışma veya işbirliği var mıdır?
2. TCDD'nin Doğu Ekspresi bilet fiyatlarının artmasıyla ilgili değerlendirmeleriniz nelerdir? Bu fiyat artışının Kars'ın turizmi ve kültürel değerleri üzerindeki etkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?
3. Doğu Ekspresi gibi popüler bir turistik tren hattının yerel ekonomilere olan katkısını artırmak için Bakanlık olarak hangi önlemleri almayı planlıyorsunuz?
4. Doğu Ekspresi seyahati sırasında turistlerin yerel kültürle etkileşim kurmasını ve özellikle Kars'ın kültürel ve tarihi değerlerini daha yakından deneyimlemesini nasıl teşvik edebiliriz? Bakanlık olarak bu konuda bir program veya yöntem çalışmanız var mı?
5. Ekolojiyle uyumlu turizm ilkelerini desteklemek amacıyla Doğu Ekspresi'nin ekolojik etkilerini azaltmaya yönelik çalışmanız var mıdır?